

Pohlavní nemoci

Druhy a původ pohlavních nemocí

Bakteriální:

- **Syfilis**
- **Kapavka**
- **Chlamydiová infekce**
- Nesyfilitický venerický vřed
- Donovanóza
- Lymfogranulom venerum
- Nagonokokální uretritida

Virové:

- **Herpes**
- **HIV, AIDS**
- Lidský papilomavir
 - Některé kmeny HPV způsobují genitální bradavice
- Herpes virus - virus slinné žlázy
- **Hepatitida** (Hepatitida A a Hepatitida E jsou přenášeny fekálně-orální cestou, ne sexuálně; Hepatitida C pravděpodobně není sexuálně přenosná)
 - Hepatitida B
 - Hepatitida D

Parazitické:

- **Muňka**
- **Svrab**

V dnešní době se u nás téměř nevyskytují, šíření brání dobrá hygiena.

Plísňové:

- **Kandidóza** není striktně SPN ale může být přenesena sexuálním kontaktem

Prevence :

- je věrnost partnerovi
- používání kondomu (nelze považovat za absolutně spolehlivý způsob, při správném užití ovšem radikálně snižuje riziko přenosu na minimum),
- pečlivý výběr sexuálních partnerů,
- dodržování hygienických pravidel

Syphilis

Přenos:

- pohlavním stykem (klasickým, orálním i análním)
- přenos z matky na plod
- vzácně může dojít i k přenosu infekce kontaminovanými předměty (např. jídelní příbory, sklenice) či při těsném kontaktu s nakaženým
- teoreticky možný je i přenos krevní transfuzí (za normálních okolností ovšem nepřipadá v úvahu, neboť krev dárců je v tomto ohledu testována).

Vyšetření:

- Inkubační doba 2-4 týdny
- v 1. a 2. fázi choroby, odběr vzorku se provádí z primárního vředu nebo bílé vyrážky v ústech
- jinak vyšetření krve nebo mozkomíšního moku

Léčba:

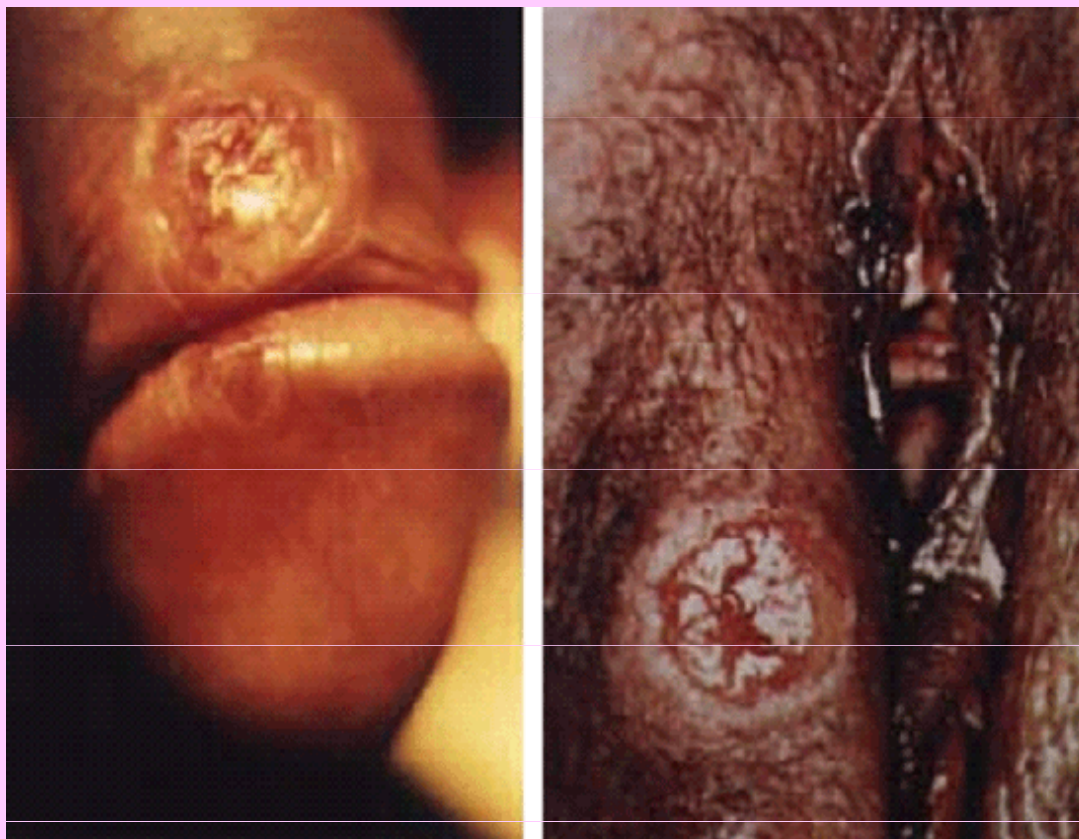
- antibiotika
- varovat je třeba před jakoukoliv samoléčbou. Léčba této infekce je v rukou zkušeného lékaře, který by kromě samotné léčby měl provést hlášení o nemoci a měl by se pokusit vyhledat sexuální kontakty takto nakaženého jedince.

Příznaky:

Primární stádium:

Prvním projevem je tvrdý nebolestivý vřed na místě průniku do organismu o velikosti někde mezi čočkou až pětikorunou. Stalo-li se tak v oblasti genitálií, dochází zároveň k nebolestivému zduření tříselných mízních uzlin (zpravidla s několikadenním zpožděním). Došlo-li k průniku jinde (například v ústech), zduří se příslušné uzliny také (v tomto případě krční). Vřed se během 4-6 týdnů spontánně zhojí, čímž končí primární fáze nemoci.

Na obr. Ukázky vředů

Sekundární stádium:

V sekundárním stádiu se objevuje vyrážka, která se nejvíce projevuje na trupu a v podobě bílých plošek. Poměrně často se objevuje i v ústech. Dochází ke zduření hlavních uzlin.

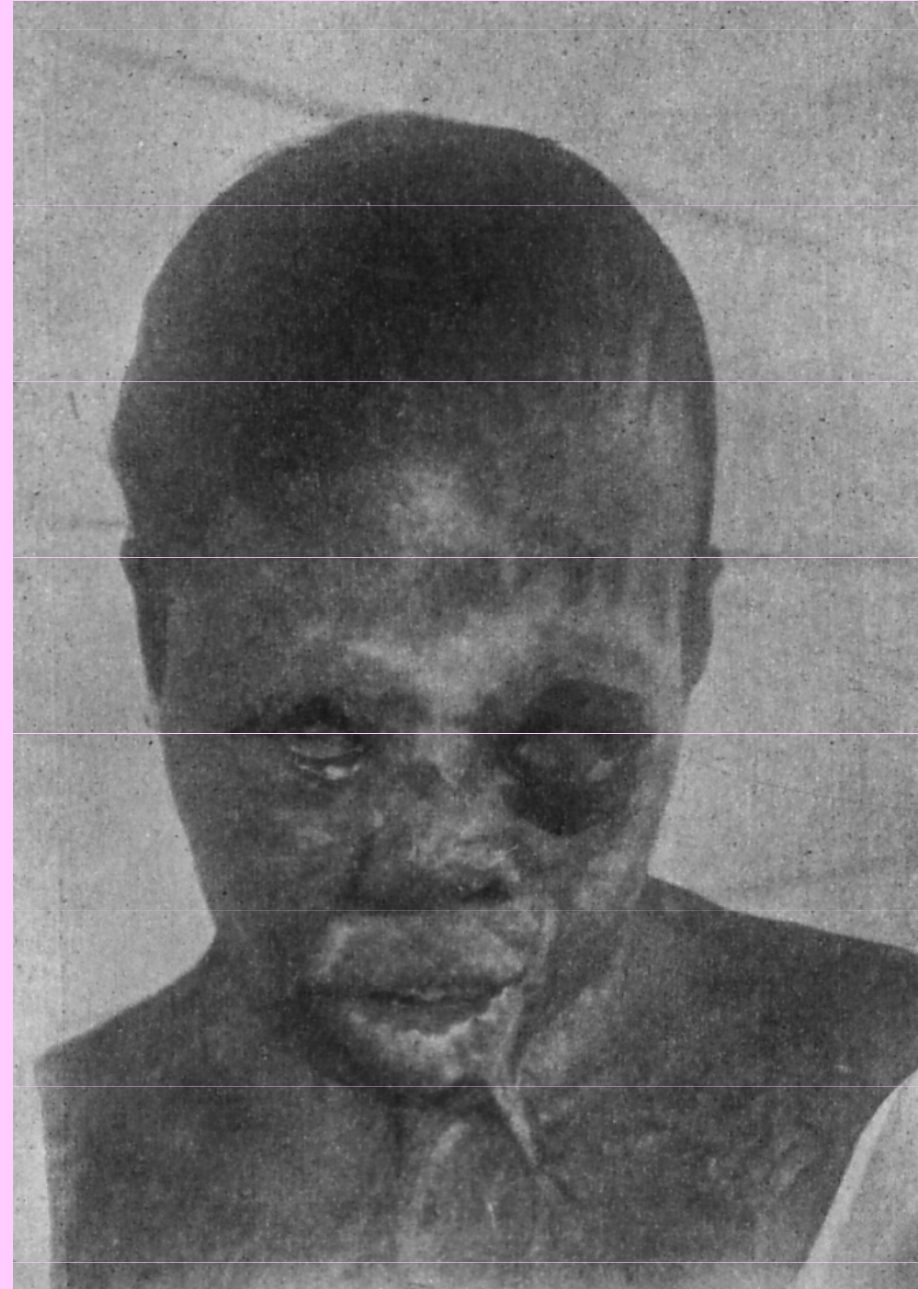
Vyrážka i zduření časem mizí. Nějakou dobu se nic neděje, případně se opakovaně objevuje a mizí vyrážka a zduření uzlin.

Na obr. ukázky vyrážek

Terciální stádium:

Období klidu (latentní stádium) je nečekaně přerušeno terciární fází (tzv. pozdní syfilis), který přichází několik let po infekci (až 20 roků).

Kapavka

Přenos:

- prakticky výhradně pohlavním stykem
- výjimkou by snad mohl být přenos vlhkou žínkou, společným používáním "robertka" apod.
- možný je i přenos z matky na dítě při porodu

Vyšetření:

- kultivace bakterií z výtoku a následné testy

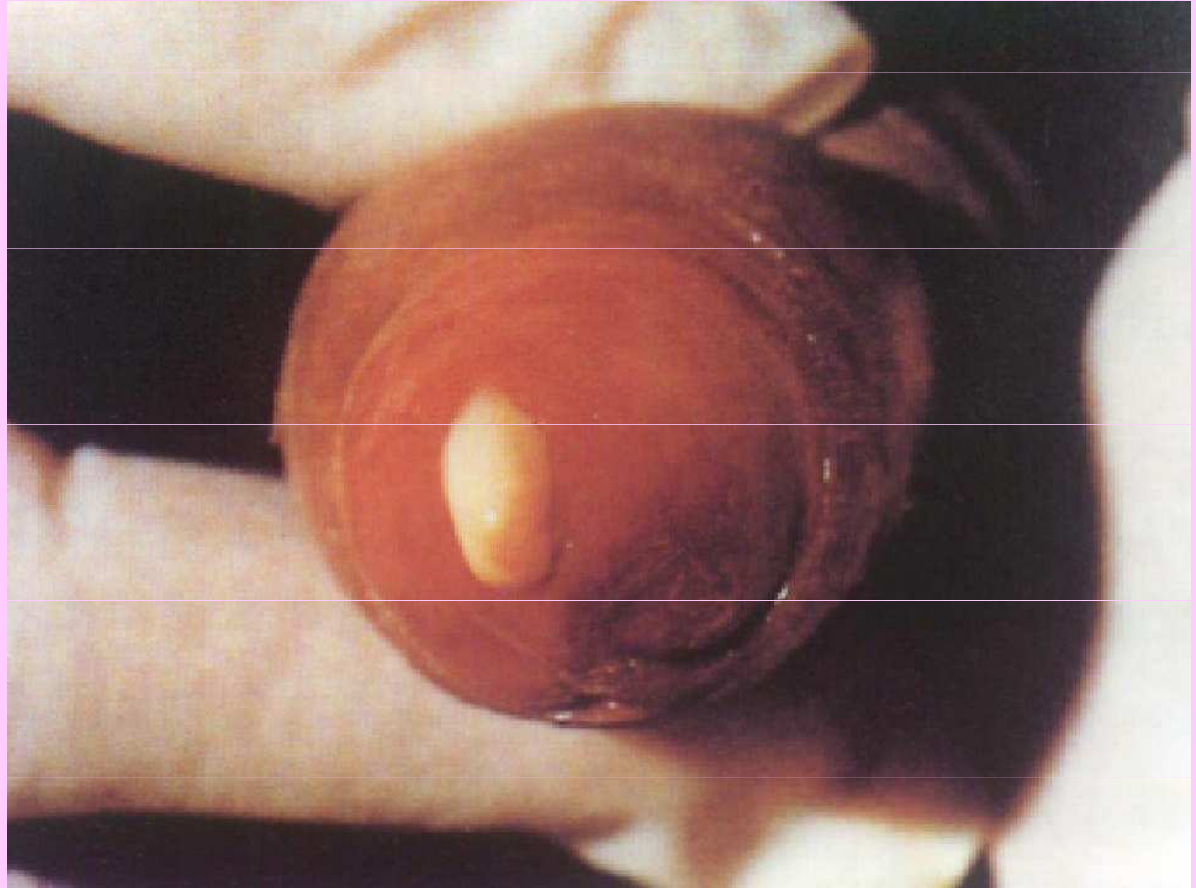
Léčba:

- Inkubační doba 2-14 dnů
- antibiotiky

Příznaky:

-Inkubační doba liší se od 2 k 14 dnům se většinou nastáváním symptomů mezi dny 2 a 5 poté, co byl nakažený od nakaženého partnera. Malé množství lidí může být asymptomatické pro několik měsíců.

- bolesti v podbřišku, bolestmi při souloži, pálením při močení, krvácením mimo cyklus. Nevzácné jsou celkové příznaky (zvýšená teplota)

- ženy: svědění a pálení při močení. Zánět nutí nemocné častěji močit. Obtíže provází hustý žlutozelený výtok z pochvy.
- muži: pálení a bolest při močení společně s hojným žlutozeleným výtokem z močové trubice. Díky jeho množství budí situace dojem, že výtok neustále „odkapává“ ze špičky penisu

Chlamydiová infekce

Přenos:

- při nechráněném pohlavním styku s nakaženým partnerem
- při přímém kontaktu s kontaminovaným prádlem, ručníky či kapesníky

Vyšetření:

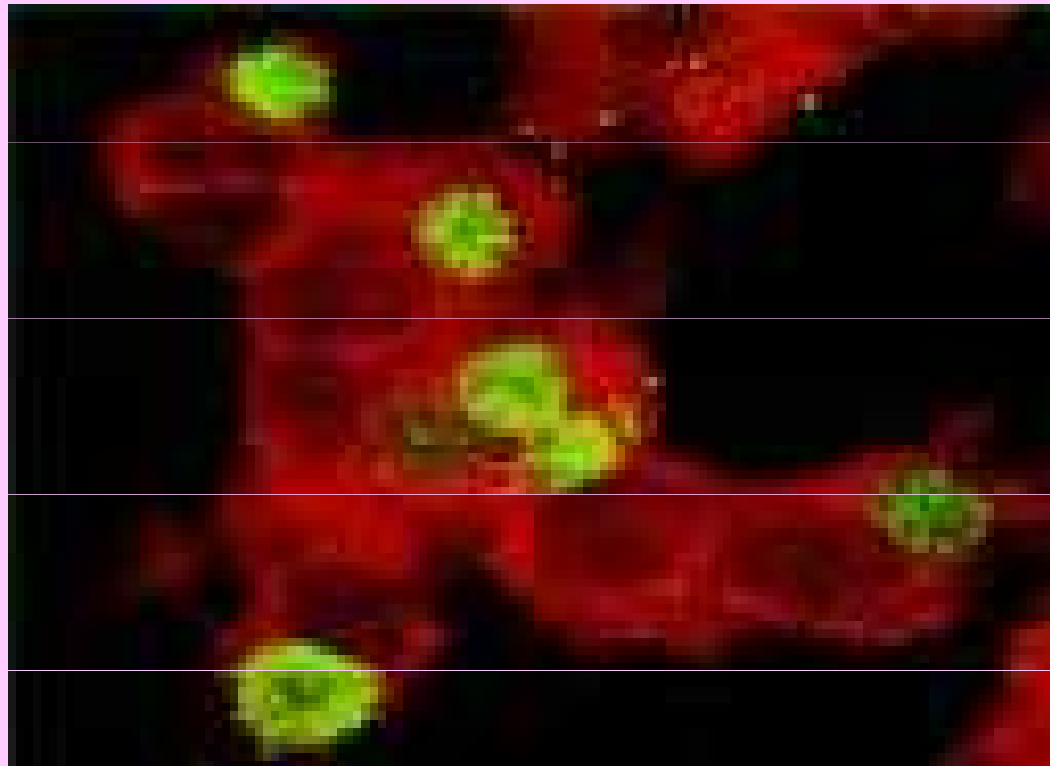
- je možné zjistit již po sedmi dnech od nakažení
- lékař většinou odebere vzorek z děložního hrdla u žen nebo z močové trubice u mužů
- infekci lze zjistit také z krve nebo metodou DNA

Léčba:

- antibiotiky

Příznaky:

- asi 50% žen a 80% mužů nezpozoruje vůbec žádné příznaky
- u žen se může vyskytnout bolest v podbříšku, bolestivý pohlavní styk či pálivé močení. Problém je v tom, že takovéto příznaky se obvykle připisují zánětu močového měchýře či menstruačním problémům
- u mužů se může vyskytnout nepříjemný pocit při močení nebo bolest ve varlatech

Aktivní chlamydiová
infekce

Herpes

Přenos:

- je vyvolán **lidským herpesvirem 1** (HSV 1 - orální) a **2** (HSV 2 – genitální). Číslem je označen typ viru.
- zdrojem infekce může být osoba, která vylučuje virus slinami (opar rtu) nebo jinými výměšky (opar genitálu).
- existují i nosiči viru, kteří sami opar nemají. K přenosu může dojít i potřísněnými prsty nebo předměty. K nákaze HSV 1 dochází již v raném dětství a k nákaze HSV 2 v období pohlavní aktivity.

Vyšetření:

- Inkubační doba 2-12 dnů
- podrobná anamnéza (rozhovor s lékařem)
- stěr vatovou štětičkou z ložiska
- odběry krve na vyšetření protilátek proti viru.

Léčba:

- antivirovými – virostatickými přípravky (acyklovir).
- Virostatika (obdoba antibiotik)

- **Příznaky:**

- U mužů se opar vytváří na žaludu, předkožce a u gayů provozujících anální sex pak v okolí konečníku.
- U žen se vytváří nejčastěji v oblasti stydkých pysků.
- projeví se jako opar – tedy skupinkou puchýřků s čirým obsahem, který se po několika dnech zkalí, puchýřky praskají a sekret zasychá v podobě lpících stroupků. Po jejich odloučení se opar bez jizvy zahojí.
- Při nesprávném ošetřování se může druhotně infikovat bakteriemi, vznikne bolestivý vřidek a hojení je pak delší.

Opar na pokožce penisu

Puchýřky u konečníku

HIV/AIDS

Acquired Immune Deficiency Syndrome = syndrom získaného selhání imunity

Přenos:

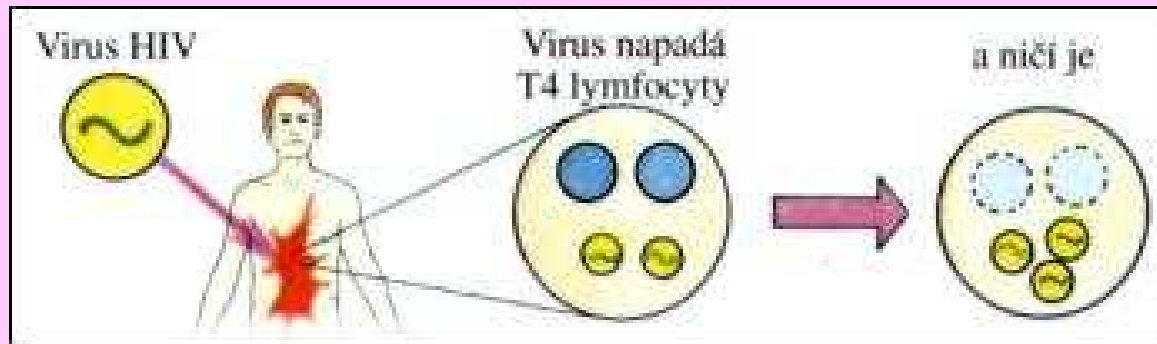
- Pohlavním stykem
- Injekční stříkačkou nebo jehlou
- Při krevní transfúzi
- Z infikované matky na plod
- I když je virus přítomen v slzách, ve slinách i v moči, nebyl popsán žádný případ přenosu těmito tekutinami.

Vyšetření:

- Jedině u lékaře pomocí krevního testu

Léčba:

- Léčba, která se podává prodlužuje život o několik let, bez léčby většinou lidé umírají po 10 – 15 let od nakažení

- Příznaky:

Primární stádium:

- 60 - 70 % infikovaných osob projeví *příznaky připomínající chřipku nebo mononukleózu*, u zbytku se neprojevuje
- *zvětšené mízní uzliny* na více místech po těle – krk, třísla, podpaží
- *horečka* kolem 38 °C nebo vyšší
- noční pocení související s vysokými horečkami
- zánět hltanu

Sekundární stádium: asymptomatická (bezpříznaková)

- běžné (nebo mírně zvýšené) zdravotní komplikace
- zvětšení objemu lymfatických uzlin na několika místech, které trvá déle než tři měsíce
- úbytek tělesné hmotnosti přesahující 10% z celkové hmotnosti
- nevysvětlitelná a přetrvávající horečka
- noční pocení
- těžká forma herpetické infekce, která se projevuje bolestivými puchýřky na kůži
- přetrvávající těžké průjmy

1.12 Den boje proti Aids

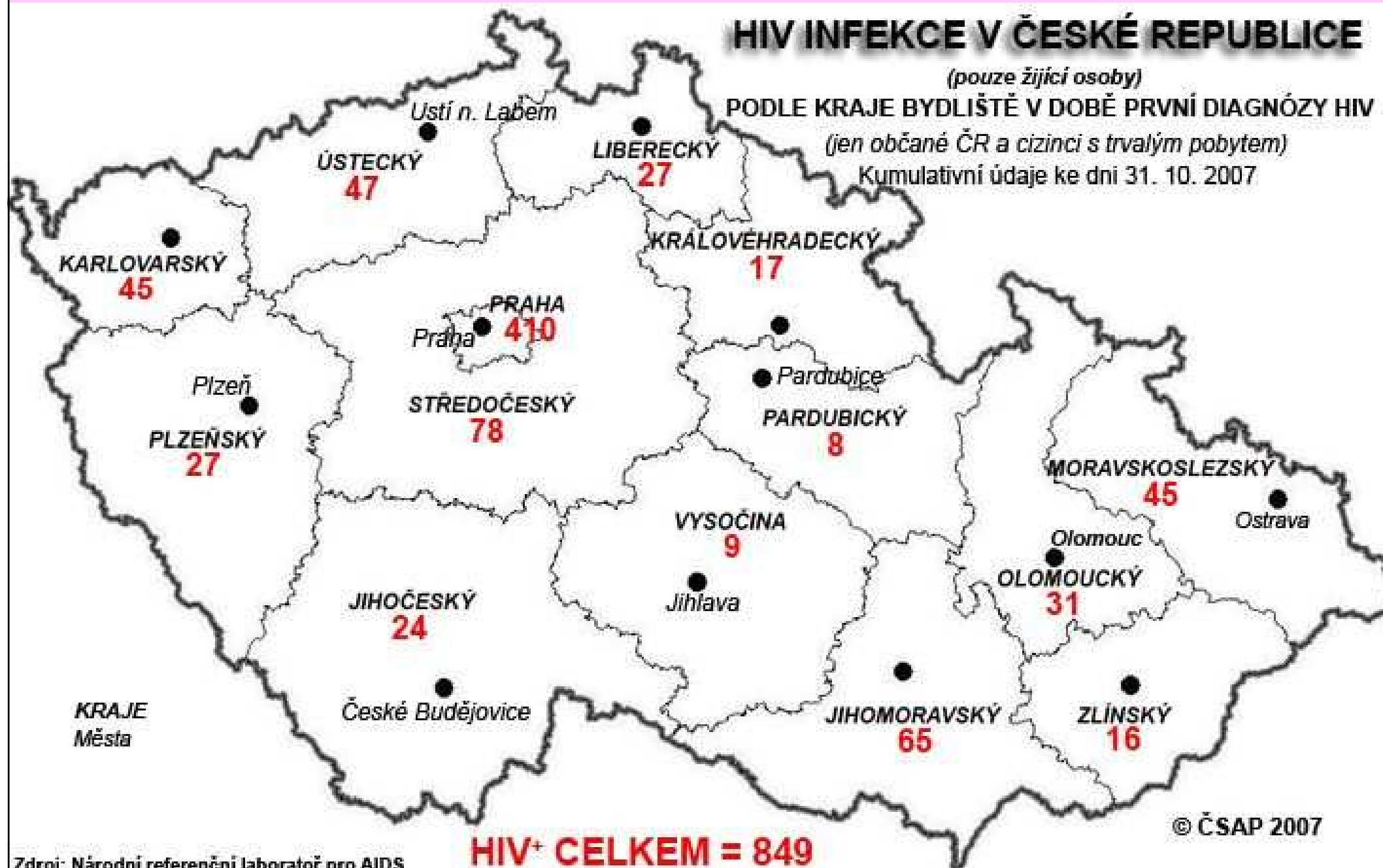
HIV INFEKCE V ČESKÉ REPUBLICĚ

(pouze žijící osoby)

PODLE KRAJE BYDLIŠTĚ V DOBĚ PRVNÍ DIAGNÓZY HIV

(jen občané ČR a cizinci s trvalým pobytem)

Kumulativní údaje ke dni 31. 10. 2007

HIV+ CELKEM = 849

© ČSAP 2007

Zdroj: Národní referenční laboratoř pro AIDS

Hepatitida

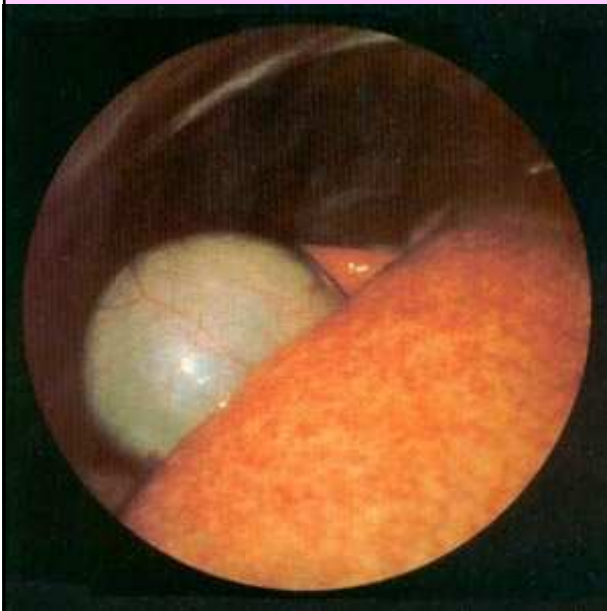
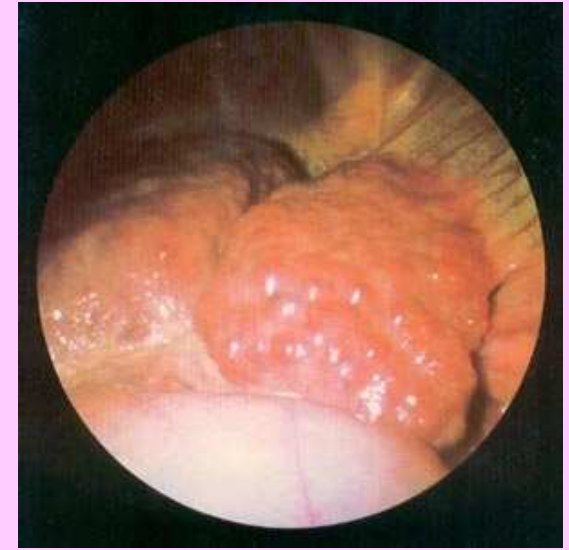
V současné době je obecně uznáváno 5 druhů infekčních hepatitid: A, B, C, D a E.

Přenos:

- Hepatitida A - fekálně-orální cestou (označována jako nemoc špinavých rukou)
- Hepatitida B - tělesnými tekutinami (sliny, krev, sperma, poševní sekret).
- Hepatitida C - především krví
- Hepatitida D - v ČR se prakticky nevyskytuje. Vždy je vázán na přítomnost viru hepatitidy B.
- Hepatitida E - do ČR ji velmi vzácně zavlečou cestovatelé.

Vyšetření:

- U lékaře většinou díky odběrům

Léčba

- Hepatitidy obecně se léčí jen těžko.
- V akutní fázi je důležité držet dietu a zcela se vyvarovat alkoholu a přepálených tuků.
- Pomáhá podávat vitamíny, flavobion, lipovitan, esenciale atd.
- Proti typům Hepatitidy A, B, se dá očkovat.

- **Příznaky:**

- **Hepatitida A** -akutní infekční onemocnění, které postihuje játra a jeho průvodním jevem je často žloutenka. Příznaky hepatitidy mohou být tmavá moč a světlá stolice, zažloutlá bělma a kůže, celková únava a další.
- **Hepatitida B** -Je způsoben DNA virem hepatitidy B (**HBV**)
- **Hepatitida C** - Než se zánět jater rozvine do podoby, která by člověka ohrožovala na životě mohou uplynout i desítky let.
- **Hepatitida D** - je způsobena RNA virem hepatitidy Hepatitis delta (D) virus (**HDV**)
- **Hepatitida E** - je způsobena RNA virem hepatitidy E (**HEV**), má podobné příznaky jako Hep. A

- **Faktory zvyšující pravděpodobnost onemocnění hepatitidou**

- nedostatečná hygiena (A, E)
- intravenózní užívání drog (B, C, D)
- promiskuitní praktikování análního sexu (A, B, C, D, E)
- promiskuita (B, C, D)
- další pohlavní choroby (B, C, D)
- práce ve zdravotnictví (A, B, C, D)

Kandidóza

Přenos:

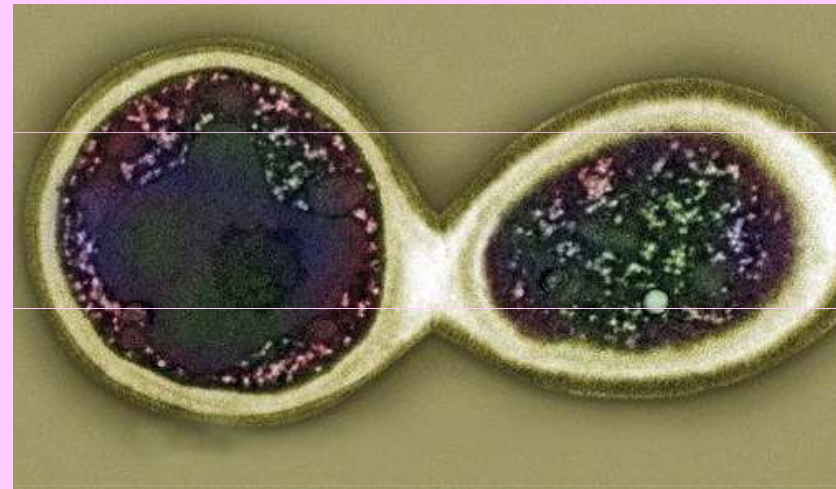
- Rozvoji infekce napomáhá hlavně snížená imunita

Vyšetření:

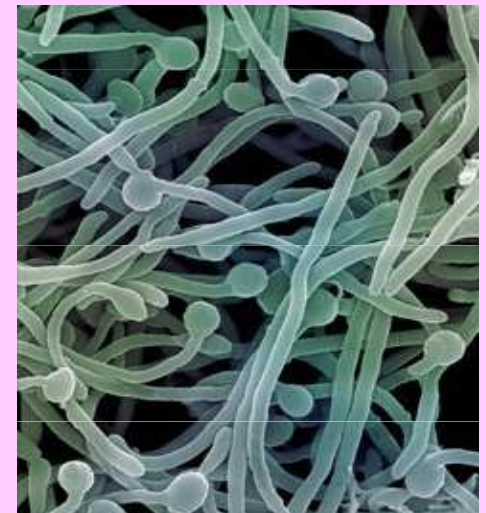
- Prodává se domácí test
- lékařem

Léčba:

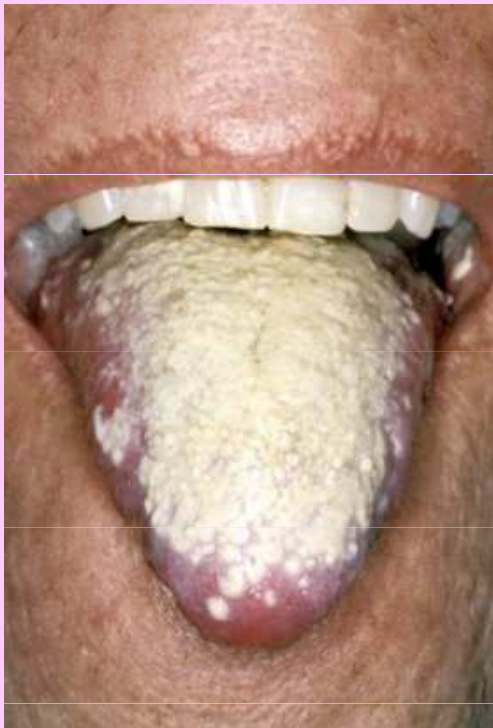
- projev infekce může uběhnout 3 až 5 dnů
- K léčbě se používají antimykotika (nystatin, amphotericin B a flukonazol).
- **Terapie je dlouhodobá.**
- Postižení sliznice dutiny ústní se léčí klotrimazolem nebo nystatinem.

- **Příznaky:**
- špatný dech a zahleněná ústní dutina, pocity suchosti v puse,
- bílý povlak na jazyku a v ústní dutině,
- přetrvávající únava, nespavost,
- oslabená imunita a v důsledku toho časté chřipky, bolesti v kloubech, pocity ztíženosti v krku a v ramenou a k tomu i bolesti hlavy,
- dentální problémy,
- tmavé kruhy pod očima,
- poměrně častá nízká horečka,
- zácpa a nebo průjem popřípadě i plynatost, obtěžující zápachy,
- pocit suchých očí, nevysvětlitelné škrábání,
- suché a křehké vlasy i nehty,
- pocity zmatenosti, duševní problémy, nesoustředěnost, problémy s pamětí,
- nepravidelný srdeční tep, deprese, astma a senná rýma,
- sexuální dysfunkce,
- zvýšená chuť na sladké i po jídle,
- vyskytnout se mohou častěji i ušní infekce.

- Kožní kandidóza - Vzniká v místech, které často přicházejí do styku s vodou a vlhkem. Vyskytuje se také u dětí pod plenkou na zapařené kůži.
- Kandidóza na sliznicích - Pro povrchové postižení sliznic je charakteristický bělavý nebolestivý povlak. Vyskytuje se na sliznici dutiny ústní, jazyku, patře a v hrdle. V ústní dutině se kandida nazývá moučnivka. Na jazyku, dásních a vnitřních tvářích se mohou vytvořit bílé puchýřky.
- Vaginální kandidóza - Je onemocnění charakterizované bílým tvarohovým výtokem a doprovází ho svědění. Obvykle se dostavuje po stresu či léčbě antibiotiky

Zdroje:

- <http://www.zenskezanety.cz/>
- <http://kapavka.navajo.cz/>
- <http://www.abriana.cz/lekarna/pohlavni-nemoci/index.php>
- <http://www.novinky.cz/zena/zdravi/89046-nebezpecna-chlamydiova-infekce.html>
- <http://cs.wikipedia.org>
- <http://www.ordinace.cz>
- <http://www.aids-hiv.cz>
- <http://www.doktor-zdravi.cz/lekarna/candida-albicans-kandidoza-kvasinkove-infekce-id5246.html>